

Danmark

Stednavneudvalget 100 år

I anledning af det runde jubilæum i 2010 arrangerer Stednavneudvalget fire seminarer i henholdsvis marts, maj, september og oktober. I forbindelse med seminaret i oktober afholdes en jubilæums-reception. Foredragene er følgende:

Forskerens fantasi og tanke. Dansk stednavneforskning før 1910 (Rikke Steenholt Olesen)

Fra Baldersbrønde til Jutsmose og Tudeå til Tølløse. Nedslag i danske stednavnes tolkningshistorie
(Michael Lerche Nielsen)

Stednavne og arkæologi (Lisbeth Eilersgaard Christensen)

Stednavne og landskab (Johnny G.G. Jakobsen)

Hvorfor hedder vi dog sådan? Dansk personnavneforskning i et 300-årigt perspektiv (Birgit Eggert)

Personnavne i stednavne og stednavne i personnavne (Susanne Vogt)

Stednavneudvalget før, nu og i fremtiden (Bente Holmberg)

Udsyn til fremtiden (Bent Jørgensen)

En del af jubilæumsarrangementet er allerede afholdt, men det er stadig muligt at deltage i den resterende del af programmet. Læs mere på Stednavneudvalgets hjemmeside:

<http://www.stednavneudvalget.ku.dk/>

Ph.d.-forsvar på Københavns Universitet

Lisbeth Eilersgaard Christensen forsvarede den 29. april 2010 sin ph.d.-afhandling ”Stednavne som kilde til yngre jernalders centralpladser”. Bedømmelsesudvalget bestod af første forskningsarkivarie, docent, fil.dr. Per Vikstrand (Uppsala Universitet), professor, fil.dr. Ulf Näsman (Linnéuniversitetet, Kalmar) og lektor, ph.d. Michael Lerche Nielsen (Københavns Universitet) som i enighed indstillede Lisbeth til ph.d.-graden.

Ny ph.d.-stipendiat ved Afdeling for Navneforskning, Københavns Universitet

Katrine Kehlet Nørskov blev fra den 1. februar 2010 ansat ved Afdeling for Navneforskning, Nordisk Forskningsinstitut som ph.d.-stipendiat i 3 år. Hendes projekt har titlen ”Hvorfor skal barnet hedde sådan? En undersøgelse af overvejelser bag navnevalg og social variation inden for navngivning” og giver en socio-onomastisk vinkel som dansk personnavneforskning har manglet længe.

Birgit Eggert

Finland

Finländska namnforskare fick internationellt pris

Heikki Paunonen, Jani Vuolteenaho och Terhi Ainiala har tilldelats priset Dyoz price för sin artikel ”Industrial urbanization, working-class lads and slang toponyms in early twentieth-century Helsinki” i *Urban History* 36 (2009). Artikeln valdes till bästa artikel bland de bidrag som hade

sänts in för publicering i Urban History under år 2008. Den forskning som beskrivs i artikeln är en del av projektet "Förändringar i namnlandskapet i stadsdelar i Helsingfors med allt större sociolingvistisk variation" vid Forskningscentralen för de inhemska språken.

Namnutställning

Inom ramen för en kampanj för kulturmiljön (<http://www.joy2010.fi/sv/joy-kampanjen>) arrangeras under hösten 2010 en namnutställning som presenterar ortnamn som en del av Finlands kulturmiljö. Utställningen har tre teman: traditionella ortnamn, planenamn i stadsmiljön och stadsbornas inofficiella ortnamn, och den presenterar ur olika synvinklar finska, svenska, samiska och teckenspråkiga namn. Utställningen är tvåspråkig finsk-svensk. Namnutställningen öppnas i utställningslokalen Plattformen i Helsingfors den 7 september 2010 och kommer senare under hösten att flytta till Vanda (oktober) och Esbo (november). I anslutning till utställningen publiceras även webbsidor kring samma ämne på Forskningscentralens webbplats www.focis.fi. Utställningen produceras av Forskningscentralen, namn- och stadsplanerare i städerna Helsingfors, Esbo och Vanda, Svenska Litteratursällskapet och Lantmäteriverket.

Avhandling om konstruktionen *titel + namn*

Taru Viinikainen disputerade den 12 februari vid Östra Finlands universitet på avhandlingen *Taipuuko "akrobaatti Aleksandra"? Nimikekonstruktio ja nimikkeen taipuminen lehtikielessä 1900-luvulta 2000-luvulle* [Om konstruktionen *titel + namn* och böjningen av titlar i finsk tidningstext från början av 1900-talet till början av 2000-talet] (Publications of the University of Eastern Finland. Dissertations in Education, Humanities, and Theology 1). Opponent var Anne Mäntynen (Helsingfors universitet) och kustos var Marjatta Palander. Avhandlingen finns som e-publikation på adressen http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-0003-6/urn_isbn_978-952-61-0003-6.pdf.

Leila Mattfolk & Paula Sjöblom

Norge

Disputas

Benedicta Windt-Val forsvarte 5. februar sin avhandling "*Men han het Edvard...*" *Navn og navnebruk i Sigrid Undset forfatterskap* for graden p.hd.-graden ved Universitetet i Oslo. Bedømmelseskomitéen bestod av docent Eva Brylla, Uppsala, professor Olav Solberg, Høgskulen i Telemark, og professor Kristoffer Kruken, Universitetet i Oslo. Avhandlingen er en litterær-onomastisk undersøkelse av personnavnene i hele Sigrid Undsets forfatterskap, og er den første avhandling på dette fagområdet i Norge.

Publikasjoner

Tidsskriftet *Namn og Nemne* 26 (2009) kom i desember 2009 og inneholder fem artikler om tilnavn, sakrale stedsnavn, kunavn, gatenavn og slektsnavn, alle med norsk eller nordisk forankringspunkt, og en tyskspråklig artikkel om ideologiske stedsnavnkonflikter i Mellomeuropa.

Norsk namnelags meldingsblad *Nytt om namn* nr. 50/2009 kom ut i januar 2010 og inneholder foruten innleggene på Den 12. nasjonale konferansen i navneforskning også innlegg fra Samrådsmøtet mellom Navnekonsulenttjenesten og Statens kartverk, der den aktuelle statusen til landets navnearkiver ble framlagt, samt rapporter om pågående innsamlingsaktiviteter rundt om i

landet. Som vanlig innehåller meldingsbladet också aktuellt navnestoff, bokomtaler og Namnelagets aktiviteter.

Seminarer

Den 12. nasjonale konferansen i navnegransking ble avholdt i Oslo 20. november 2009, lagt opp av navnegranskerne ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier, Universitetet i Oslo. Årets tema var Magnus Olsen som filolog og navnegransker, og hans virke ble belyst gjennom syv innlegg, alle referert i *Nytt om namn* 50.

Forskningspris

Botolv Helleland mottok 6. november 2009 en pris fra Jöran Sahlgrens prisfond for sin ”mångsidiga och viktiga insats för norsk och nordisk ortnamnsforskning”.

Ole-Jørgen Johannessen

Sverige

Litteratur

I serien Skånes ortnamn har utkommit två delar, del 6 Bebyggelsenamnen i Gärds härad av Berit Sandnes och del 15 Bebyggelsenamnen i Oxie härad och Malmö stad av Göran Hallberg.

Seminarier och konferenser

I dagarna har andra utskicket sänts ut för NORNA:s 40:e symposium, Binamn – oppkomst, bildning, terminologi och bruk. Symposiet äger rum den 29 september – 1 oktober 2010 på Älvkarleö herrgård ca 90 km norr om Uppsala. **Sista anmälningdag för deltagande är 1 juni.** All information inklusive program finns på Anslagstavlan på NORNA:s hemsida.

I december gästades Uppsala av de engelska ortnamnsforskarna Paul Cullen och David Parsons, som höll föredrag både på namnseminariet och ortnamnssällskapet samt ledde en workshop för studenter.

Den 7–9 april anordnade Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur konferensen Problem der Rekonstruktion untergegangener Wörter aus alten Eigennamen. Konferensen ägde rum i Uppsala med deltagande från Sverige, Norge, Danmark, Island, Tyskland och Österrike. Föredragen kommer att publiceras.

Vid Ortnamnssällskapet i Uppsala årsmöte den 29 april höll Eva Brylla ett föredrag med titeln Andersson, Pettersson, Lundström och ... Beachman. Om nordiska efternamn in sin europeiska omgivning.

Ett föredrag av Per Vikstrand om ortnamnen *Götavi* och *Ullevi*, som hölls på ett seminarium på Stockholms läns museum den 9 mars, finns nu tillgängligt på YouTube, se <http://www.stockholmslansmuseum.se/kulturhistoria/seminarie-kultplatser/>

Avhandling om släktnamn

Den 24 maj slutventileras Märit Frändéns avhandling om släktnamnsskick hos svenska samer. Opponent är Katharina Leibring.

Per Vikstrand